

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego w Zespole Szkół nr 32 im. K. K. Baczyńskiego

I. Założenia wstępne

Misją szkół ponadgimnazjalnych, a w szczególności liceum ogólnokształcącego, jest przygotowanie młodzieży do wkroczenia w dorosłość z wyposażeniem, które pomoże w radzeniu sobie na trudnym, dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Istotą WSDZ jest w związku z tym program, którego celem jest wykształcenie kompetencji i umiejętności wspierających budowanie atrakcyjnego wizerunku pracownika. Kluczowe dla młodych ludzi są jednocześnie rozwój mobilności psychologicznej i fizycznej, umiejętność zarządzania karierą oraz zdolność do określenia wartości, którymi w procesie projektowania kariery człowiek pragnie się kierować. WSDZ zakłada, że specjaliści z dziedziny doradztwa zawodowego w szkole, a także członkowie kadry dydaktycznej, z pełnym zaangażowaniem wspierać będą młodzież w procesie podejmowania decyzji o wyborze dalszej drogi szkolnej, zawodowej i życiowej po to, aby młodzież kończąca szkołę posiadała wachlarz umiejętności i kompetencji, które pozwolą jej konkurować nie tylko na lokalnym, ale i globalnym rynku pracy.

II. Cele:

- + wspieranie procesu rozwijania kompetencji transferowych jako istotnych dla odnoszenia sukcesu na rynku pracy
- + wspieranie świadomości uczniów dotyczącej całościowego uczenia się nie tylko w systemach formalnych
- + uświadomienie uczniom, czym są krajowe ramy kwalifikacyjne i jakie mają znaczenie dla budowania portfolio kompetencji na globalnym rynku pracy
- + wzmocnienie procesu świadomego podejmowania decyzji dotyczących wyboru dalszej drogi edukacyjnej i życiowej, z uwzględnieniem predyspozycji i ograniczeń uczniów (także zdrowotnych)
- + budowanie bazy zasobów doradztwa zawodowego w szkole,
- + podnoszenie kwalifikacji i rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli,
- + włączenie rodziców w proces budowania szkolnego doradztwa zawodowego,
- + budowanie bazy sojuszników poprzez zainicjowanie współpracy szkoły z uczelniami wyższymi, szkołami pomaturalnymi i policealnymi oraz lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami.
- + diagnozowanie potrzeb i zainteresowań uczniów,
- + opracowanie systemu pomocy uczniom w przygotowaniu ich do roli pracownika,
- + doradztwo w zakresie wyboru dalszej drogi edukacji,
- + wspieranie rodziców w przygotowaniu ich dzieci do kolejnych etapów edukacji i wyboru określonego zawodu,
- + wspieranie nauczycieli w realizacji zadań w ramach zajęć z preorientacji zawodowej,
- + dostarczanie informacji uczniom o ofertach szkół ponadgimnazjalnych,
- + gromadzenie informacji i tworzenie bazy danych o pracodawcach, firmach i przedsiębiorcach, u których absolwenci mogliby znaleźć zatrudnienie,
- + udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom,
- + prowadzenie warsztatów grupowych, z zastosowaniem metod aktywizujących, pozwalających na przygotowanie do planowania ścieżki kariery zawodowej,
- + kierowanie uczniów do specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych w przypadku wystąpienia trudnych sytuacji,
- + współpraca z radą pedagogiczną w zakresie tworzenia wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły oraz realizacji zadań przygotowujących uczniów do wyboru drogi zawodowej zgodnie z programem wychowawczym szkoły,
- + stworzenie multimedialnego centrum informacji zawodowej,
- + współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa,
- + współdziałanie z przyszłymi potencjalnymi pracodawcami.

III. Przewidywane rezultaty

1. Nauczyciele:

- + włączają działania z obszaru doradztwa zawodowego w scenariusze lekcji,
- + korzystają z zasobów doradztwa zawodowego i rozwijają swój warsztat nauczyciela - doradcy,

- + sukcesywnie budują bazę doradczą w szkole.
- + współtworzenie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- + doskonalenie umiejętności rozpoznawania potrzeb uczniów,
- + dostarczanie wiedzy na temat ofert szkół i pracodawców,
- + pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- + przygotowywanie uczniów do planowania ścieżki kariery zawodowej,
- + podejmowanie wspólnych działań mających na celu promowanie aktywności uczniów, ich osiągnięć i sukcesów,
- + przygotowanie targów edukacyjnych w szkole oraz Dnia Przedsiębiorczości.

2. Uczniowie:

- + znają własne kompetencje bazowe oraz ich znaczenie dla sukcesu na rynku pracy
- + znają mechanizmy funkcjonowania współczesnego rynku pracy oraz nowoczesne formy realizowania karier,
- + wiedzą, czym są krajowe ramy kwalifikacji i w jaki sposób budować portfolio własnych kompetencji w oparciu o KRK
- + mają świadomość konieczności całościowego wzmocnienia własnej atrakcyjności dla pracodawców poprzez kształcenie formalne i nieformalne,
- + świadomie podejmują decyzje dotyczące wyboru dalszej przyszłości edukacyjnej i zawodowej na podstawie własnych predyspozycji i preferencji oraz praktycznych potrzeb rynku pracy.
- + doskonalenie umiejętności uczniów w zakresie poznawania własnych predyspozycji, zainteresowań,
- + pomoc w określeniu swoich mocnych i słabych stron (analiza SWOT),
- + rozwijanie umiejętności pracy w zespole, współdziałania, dążenia do wspólnych celów,
- + przygotowanie do podejmowania decyzji o własnej ścieżce kariery zawodowej: redagowanie CV, listu motywacyjnego, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej,
- + udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- + poznawanie ofert szkół policealnych i uczelni wyższych,
- + poznawanie procedur przyjęcia do szkół policealnych i wyższych uczeni,
- + kształtowanie umiejętności rozpoznawania potrzeb rynku, świadomego podejmowania decyzji o wyborze zawodu, dbanie o własny rozwój i doskonalenie zawodowe – indywidualne konsultacje i porady.

3. Rodzice:

- + znają ofertę szkół wyższych, policealnych i pomaturalnych w regionie
- + są zaznajomieni z zasadami funkcjonowania szkolnictwa zawodowego w regionie,
- + wiedzą, w jakich instytucjach szukać profesjonalnej pomocy doradczej dla dzieci i młodzieży.
- + konsultacje indywidualne z zakresu doradztwa zawodowego,
- + gromadzenie informacji o aktualnym zapotrzebowaniu na rynku pracy,
- + znajomość potrzeb, predyspozycji i zainteresowań uczniów,
- + doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- + udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- + wskazywanie pomocy specjalistycznej,
- + przeprowadzanie zajęć i warsztatów dla rodziców, które mają pomóc w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.

IV. Treści, tematy zajęć

- Moduł 1: buduję przedsiębiorczą karierę
W ramach modułu młodzież uświadomi sobie, że całościowe zatrudnienie w jednym przedsiębiorstwie jest dziś sytuacją niezwykle rzadką, na współczesnym rynku pracy zaczynają pojawiać się nowe typy karier, a zadaniem każdego pracownika jest budowanie wachlarza kompetencji oraz ustawiczne podnoszenie kwalifikacji po to, aby zwiększać swoją wartość na rynku pracy.

Tematyka:	Cele:
1.System szkolnictwa w Polsce	- zna system szkolnictwa w Polsce

	- potrafi powiedzieć, jakie wykształcenie można zdobyć po ukończeniu danej szkoły
2. Poznajemy swoje uzdolnienia	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - zna pojęcie osobowości, predyspozycje zawodowe - pozna własne uzdolnienia, - określa swoje zamierzenia zawodowe
3. Poznajemy swoje zainteresowania.	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna swoje zainteresowania w procesie wykonywania zróżnicowanych czynności, - rozwija zainteresowania w kierunku preferencji zawodowych
4. Moje mocne i słabe strony.	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - zna sposoby ułatwiające zaakceptowanie siebie, - potrafi rozpoznać i określić swoje mocne i słabe strony, - zna poczucie własnej wartości i posiada umiejętności akceptacji siebie.
5. Moja samoocena	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - zna swoje mocne i słabe strony osobowości, - zna różne typy osobowości i związaną z nimi preferencje zawodowe
6. Zawód – co to takiego?	- zna pojęcia: praca, wykształcenia, kompetencje, kwalifikacje, kwalifikacje w zawodzie, zawód wykonywany, zawód wyuczony - zna różne rodzaje pracy - na podstawie opisu potrafi określić rodzaj pracy
7. Praca zawodowa rodziców	- wie, jaki zawód wykonują rodzice - zna rodzaj pracy wykonywany przez rodziców - potrafi określić wykształcenie rodziców - umie scharakteryzować (opisać) pracę rodziców

- Moduł 2: Szkoła , studia rynek pracy,
W ramach modułu młodzież pozna mechanizmy kierujące lokalnym i globalnym rynkiem pracy. Dowie się, jak przygotować portfolio kompetencji oraz jak uzupełniać swoje kompetencje w systemie formalnym i pozaformalnych. Istotą modułu będzie także uświadomienie młodzieży, jakie możliwości niesie za sobą nawiązanie umowy o pracę, umowy cywilno-prawne oraz samozatrudnienie.

Tematyka:	Cele:
1. Czy zainteresowania i cechy charakteru mają wpływ na wybór zawodu?	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna swoje cechy charakteru - rozwija zainteresowania w kierunku preferencji zawodowych - zna własną postawę wobec pracy w szkole i w domu - wie, jaki wpływ mają zainteresowania i cechy charakteru na wybór zawodu
2. Poznajemy świat zawodów.	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna swoje skłonności zawodowe na podstawie swoich zainteresowań, - pozna różne zawody w aspekcie pięciu podstawowych relacji psychologicznych – grup zawodów.
3. Charakterystyka grup zawodowych	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - charakteryzuje daną grupę zawodową (środowisko pracy, wykonywane czynności, przedmiot pracy, zagrożenia), - wskazuje zawody poszukiwane na rynku pracy oraz wymagania stawiane przed pracownikiem przez pracodawcę,
4. Moje spotkania zawodowe	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna swoje skłonności zawodowe na podstawie swoich zainteresowań, - zna różne środowiska pracy, - kształci umiejętność zdobywania informacji na temat różnych zawodów

- Moduł 3 : Jestem gotowy na podbój świata.
W ramach modułu młodzież weźmie udział w treningu kompetencji istotnych na rynku pracy niezależnie od profesji , czyli : współpracy, efektywnego komunikowania się, autoprezentacji, strategii radzenia sobie ze stresem itp.

Tematyka:	Cele:
1. Moje zamierzenia edukacyjno – zawodowe.	- integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna różne środowiska pracy, - zna charakterystykę różnych zawodów w aspekcie pięciu podstawowych relacji psychologicznych – grup zawodów, - racjonalnie przymierzy się do wyboru zawodu lub/oraz kierunku dalszego kształcenia.
2. Mój wybór – moja przyszłość.	- pozna cechy grupowego rozwiązywania problemu i konsekwencją podejmowania decyzji; - umie zidentyfikować własne cele życiowe i zawodowe; - potrafi dokonać właściwej samooceny w zakresie dostrzegania własnych cech osobowościowych, predyspozycji społecznych i wykorzystać je w realizacji kariery
3. Aktywność na rynku pracy	-integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - wie jak radzić sobie w różnych sytuacjach życiowych, - wzmocni własne siły i otwartość w pokonywaniu trudności edukacyjno – zawodowych.
4. Oczekiwania pracodawców wobec pracowników.	- zna pojęcia: pracodawca, pracownik - potrafi wymienić podstawowe oczekiwania pracodawców od pracowników - potrafi czytać oferty pracy

V. Organizacja treści, struktura programu

Program doradztwa zawodowego realizowany jest w formie modułowej, a zajęcia w ramach programu prowadzone są przez specjalistę w zakresie doradztwa zawodowego w czasie do tego przeznaczonym i zgodnym z przepisami prawa i zaleceniami organu prowadzącego placówkę

Każdy z modułów realizowany jest w klasie I, II i III i IV technikum , a treści pogłębiane są wraz z rozwojem uczniów. W ramach każdego modułu nauczyciele przedmiotów będą realizować lekcje zgodne z programem kształcenia, uwzględniające działania doradcze , kładące szczególny nacisk na rozwój kompetencji transferowalnych, m.in.:

- ✚ język polski, np.: ćwiczenie autoprezentacji
- ✚ wychowanie fizyczne, np.: trening współpracy w zespole
- ✚ biologia, np.: znaczenie zdrowia fizycznego i psychicznego dla wykonywania wybranych zawodów,
- ✚ podstawy przedsiębiorczości

VI. Osoby odpowiedzialne i zakresy ich odpowiedzialności

1. Osoba odpowiedzialną za koordynowanie działań doradztwa edukacyjno - zawodowego jest szkolny doradca zawodowy.

Zakres odpowiedzialności:

- ✚ opracowanie WSDZ przy współudziale rady pedagogicznej
- ✚ zaprojektowanie i przeprowadzenie zajęć grupowych w każdej klasie , zgodnie z zaleconym wymiarem godzin przy współudziale rady pedagogicznej,
- ✚ wspieranie nauczycieli w projektowaniu lekcji z włączeniem zadań z obszaru doradztwa zawodowego,
- ✚ przygotowanie szkolnych zasobów doradztwa zawodowego, z uwzględnieniem potrzeb nauczycieli, uczniów i rodziców,

2. Realizatorami doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkole są wszyscy nauczyciele i wychowawcy.

Zakres odpowiedzialności:

- ✚ zaprojektowanie scenariuszy lekcji z uwzględnieniem działań doradztwa edukacyjno - zawodowego

VIII. Zasoby:

- ✚ strona internetowa , testy i kwestionariusze (kwestionariusz zainteresowań zawodowych MŁOKOZZ - wersja szkoły ponadgimnazjalnej), inne narzędzia diagnostyczne (Test ścieżki kariery online dostępny na stronie www.odszkolydokariery.pl), czasopisma (kwartalnik "Doradca zawodowy")itp.

IX. Scenariusze i konspekty

Zajęcia w ramach WSDZ realizowane są w oparciu o scenariusze i konspekty zajęć zaczerpnięte z publikacji : Warsztaty pracy europejskiego doradcy zawodowego Anny Paszkowskiej - Rogacz, zaadaptowane na potrzeby szkoły.

X. Sojusznicy

Baza instytucji i osób wspierających w formie sieci współpracy:

- ✚ sieć doradców i osób zajmujących się doradztwem zawodowym , np. nauczycieli wyznaczonych przez dyrektora szkoły do organizowania WSDZ
- ✚ sieć instytucji publicznych oraz niepublicznych działających na rzecz doradztwa edukacyjno - zawodowego

Podstawa prawna:

- ☐. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- ☐. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela* (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191),
- ☐. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz.U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624 ze zm.),
- ☐. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U. z 2013 r. poz. 532).

Dyrektor
Zespołu Szkół nr 32
im. K. K. Baczyńskiego